

ma-infinitiivi

* ma- infinitiivi vastaa suomen 3. infinitiiviä.

suomen -maan, -mään viron -ma
luke/maan luge/ma
oppi/maan õppi/ma
NB! sisäheitto (2-tavuisissa -a. -ä
-vartaloisissa):
saatta/maan saat/ma
löytä/mään leid/ma

NB! Selle/st hooli/mata / selle/le
vaata/mata
'siitä huolimatta, vaikka, kuitenkin'

* ma-inf. taipuu joissakin sijamuodoissa. Tavallisimpia ovat inessiivi, elatiivi ja abessiivi:

Ma olen puhka/mas.
'Olen lepämässä'
Te käite suusata/mas
'Te käytte hiihtämässä'
Sa tuled suusata/mast
'Sinä tulet hiihtämästä'
Me väsime rääki/mast
'Väsymme puhumaan'
Ta jäi tule/mata
'Hän jäi tulematta'
Nad unustavad helista/mata
'He unohtavat soitta/a'

*Astevaihtelusanoina ma-infinitiivi on aina vahva- asteinen

ma-infinitiivin käyttö:

* pidama pitää → **pean** koristama, **pidime** minema, **peame** sööma
* hakkama ruveta → **hakk**an õppima, **hakkas** õmblema, **hakkavad** kirjutama
* minema mennä → **lähen** reisima, **lähme** ujuma, **läksid** matkama
* tulema tulla → **tulen** mängima, **tule** vaatama, **tuleme** tantsima
* kutsuma kutsua → **kutsun** jooksmata, **kutsub** suplema, **kutsus** päevitama
* saatma lähettää → **saadan** helistama, **saadab** õppima, **saatsime** tutvuma
* õppima oppia → **õpin** pildistama, **õpime** kuduma, **õpivad** suusatama
* jääma jäädä → **jään** ootama, **jääme** harjutama, olen **jäänud** töötama

Verbien taivutus: IMPERFEKTI (MINEVIK / LIHTMINEVIK)

1. suomen -si viron **-si**
hyppä/si/n hüppa/**si**/n
kaipa/si/n kaeba/**si**/n 'valitin'
lepä/si/n leba/**si**/n 'makasin'
uppo/si/n uppu/**si**/n
hakka/si/n hakka/**si**/n 'rupesin'

2. suomen -i viron **-i**
oli/i/n oli/**i**/n
pit/i/n pid/**i**/n
näki/i/n näg/**i**/n
toi/i/n tõi/**i**/n

Suomen imp. kaltaista -i-
tunnuksellistamp. käytetään vain
hyvin rajoitetussa
verbiryhmässä.

* suomessa -si esiintyy vain supistumaverbeissä, virossa **-si** on yleistynyt ainoaksi imperfektin tunnuksiksi.

* 3.persoonassa ei ole imp:ssa persoonapäätettä, Y.3p:ssa on tapahtunut loppuheitto ja imperfektin tunnuksena on **-s**. M.3.p:ssa imp. -si tunnukseen liittyy monikon tunnus **d**.

* Astevaihtelusanoina imp. on aina vahva-asteinen. Se muodostetaansamasta vartalosta kuin ma-infinitiivi.

* Kaikissa persoonissa on viron kielessä sama aste.

Imperfekti kieltomuoto (mineviku eitav vorm)

Imp. kieltomuodot muodostetaan kieltosanan **ei** ja 2. partisiipin avulla (kuten suomessakin)
* kieltosana **ei** on taipumaton.
* **nud** -partisiippi ei taivu.
* kieltomuodot ovat kaikissa persoonissa samat.
*
* nud-partisiippi voi olla joko heikko- tai vahva-asteinen. Se muodostetaansamasta vartalomuodosta kuin **da**-infinitiivi.

1. inf. ja nud-part. molemmat vahva-asteisia:
rääki/da : ei rääki/nud
sündi/da : ei sündi/nud
2. Inf. ja nud-part. molemmat heikko-asteisia:
vaada/ta : ei vaada/nud
ütel/da : ei üteli/nud
3. kaksivartaloisissa sanoissa (da-inf. kaksitavuihin t/d-vartalo) on tapahtunut sisäheitto ja **-nud** liittyy vahva-asteiseen C-vartal.
jõu/da : ei jõud/nud
võtta : ei võt/nud

Verbin taivutus: konditionaali eli ehtotapa

suomen -isi- viron **-ksi-**

- ★ Viron konditionaali muodostetaan samasta vartalomuodosta kuin preesens. Konditionaali voi siis olla joko heikko- tai vahvaasteinen.
- ★ Koska yksikön kolmannessa persoonassa ei ole persoonapäätettä, konditionaali jää alttiiksi loppuheitolle. Tuolloin konditionaalin tunnukseksi jää **-ks**. Monikon 3. persoonassa **-ksi**-tunnukseen liittyy monikon tunnus **-d**.

luge/da : loe/n	olla : ole/n	teha : tee/n	minna : lähe/n
ma loe/ ksi /n	ole/ ks /n	tee/ ksi /n	lähe/ ksi /n
sa loe/ ksi /d	ole/ ksi /d	tee/ ksi /d	lähe/ ksi /d
ta loe/ ks	ole/ ks	tee/ ks	lähe/ ks
me loe/ ksi /me	ole/ ksi /me	tee/ ksi /me	lähe/ ksi /me
te loe/ ksi /te	ole/ ksi /te	tee/ ksi /te	lähe/ ksi /te
nad loe/ ksi /d	ole/ ksi /d	tee/ ksi /d	lähe/ ksi /d

- ★ kieltomuoto on kaikissa persoonissa samanmuotoinen: **ma ei loeks, sa ei loeks, ta ei loeks, me ei loeks, te ei loeks, nad ei loeks**

Laita lauseet konditionaaliin:

Ema, kui mina olen juba suur ja minul kasvab tütar, kas sa tead, mis ma oma tütrele teen?

Mida sa siis teed?

Ma küpsetan iga päev kooki ja panen peale maasikamoosi või vaarikamoosi, nii nagu laps tahab. Ja ma ostan talle selle nuku, mis oskab silmi kinni ja lahti teha. Ja ma ei saadatedaõhtuti kunagi vara magama, kui meil on külalised. Kui ma oma last väga hoian jaarmastan, siis olen ma talle kaväga hea.

(Friedebert Tuglase järgi)

Harjutus: Pane sulgudes olevad sõnad minevikku!

1. Ma (helistada) sulle eile. 2. Rong (sõita) Tallinnast Tartusse 3 tundi. 3. Kas sa (vahetada) eurod kroonideks? 4. Mis see plaat (maksta)? 5. Nad (olla) eile õhtul kinos. 6. (Tahtma) minna neile külla. 7. Kust sa seda (kuulda)? 8. Me (kokku saada) hotelli ees. 9. Lapsena ma (elada) ... Tallinnas. 10. Te (aidata) meid paju. 11. Me (näha) reisil palju huvitavat. 12. Nad (oodata) meid mitu tundi. 13. Kui kaua see reis (kesta)? 14. Mida sa seal (teha)? 15. Kus sa koolis (käia)? 16. Nad (kirjutada) teineteisele. 17. Ma (lõpetada) ülikooli mitu aastat tagasi. 18. Ta (hiljaks jääda) 19. Kas ta (teada) õiget vastust? 20. Ma (viia) kõik raamatud riulile tagasi.

Harjutus: Muuda laused olevikust mievikuks!

1. Buss jõuab Tartusse kell kolm.
2. Müüja annab ostjale soovitud kauba.
3. Laps sünnib oktoobris.
4. Ma loen hommikul saadud kirja.
5. Mida sa seal teed?
6. Ma tõusen hommikul kell 7.
7. Me tunneme seda noormeest.
8. Kas te tähistate oma sünnipäeva?
9. Nad jutustavad meile kõik.
10. Ma ütlen neile, et me jääme hiljaks.
11. Te ajate juttu kohvikus.
12. Ta läheb koju.
13. Ma arvan, et see oled sina.
14. Kus te veedate suve?
15. Kas see tüdruk meeldib sulle?

Ööbik ja lilled (A.H.Tammsaare)
Ilusal kevadel laulab koplis ööbik. Samal kevadel hakkavad seal ka lilled õitsema. Kui ööbik neid ilusaid lilli näeb, mõtleb ta: nad õitsevad ainult sellepärast nii ilusasti, et mina laulan. Ja ta laulab veel ilusamini. Ja lilled, kes ööbiku laulu kuulevad, ütlevad üksteisele: Ta laulab ainult sellepärast nii ilusasti, et meie õitseme. Ja nad õitsevad veel ilusamini.

Räägi, mida sa eile tegid?

Eile ma.....

(üles tõusma, hommikust sööma, ajalehti lugema, tööle minema, kohvi jooma, lõunal käima, sporti tegema, korvpalli mängima, koju minema, poes käima, süüa tegema, õhtust sööma, telekat vaatama, lastega tegelema, sõbrale helistama, nõusid pesema, dushi all käima, hambaid pesema, loki rulle pähe keerama, voodit üles tegema, kriminulli lugema, õhtupalvet lugema, lampi kustutama, magama jääma, unenägusid nägema, järgmist päeva planeerima jne.....)

Harjutus: Muuda laused eitavaks!

1. Ma olin õhtul kodus.
2. Sa nägid seda laeva.
3. Ta tuli õigel ajal.
4. Müüja andis ostjale raha tagasi.
5. Me mäletasime oma kohtumist.
6. Te ütlesite midagi.
7. Nad vaatasid tagasi.
8. Ma jutustasin sulle oma uuest sõbrast.
9. Sa läksid kohe koju.
10. Ta tegi õigesti.
11. Me käisime koos koolis.
12. Te tundsite neid inimesi.
13. Nad teadsid seda.
14. Ma sõin päeval kohvikus.
15. Sa pidid minema.
16. Ta vaatas teise tuppa.

- Muuta seuraavat lauseet niin, että käytät verbiä pidada. (esim. Laps õpib lugema. - Laps peab õppima lugema.)
2. Ma ostan uued kingad.
 3. Sa näed seda oma silmaga.
 4. Ta sõidab homme Tartusse.
 5. Me teeme selle töö uuesti.
 6. Ta jõudis õhtusele rongile.
 7. Nad teavad õigeid vastuseid.
 8. Ma ootasin oma sõpra.
 9. Sa sõid lõunat koos meiega.
 10. Ettekandja tõi meile arve.
 11. Me elasime hotellis kahe inimese toas.
 12. Te tundsite neid inimesi.
 13. Nad said kokku ühe tuttavaga.